

1400/03/15

موضوع: خدمات ارزشمند امام صادق (سلام الله عليه) برای حفظ و ترویج مکتب تشیع

شب شهادت امام صادق (عليه السلام)؛ حرم مطهر

فهرست مطالب این برنامه:

در انتخابات ریاست جمهوری، به چه کسی رأی بدهیم!؟

سر منشأ تمام گناهان و معصیتها در این نکته است!

راهکار امام صادق (سلام الله عليه) در مقابله با هجمه های دشمنان بر ضد تشیع

برخورد و تعامل عجیب مردم با قرآن و اهل بیت بعد از رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

الف) نحوه برخورد مردم با قرآن

ب) نحوه برخورد مردم با اهل بیت (علیهم السلام)

ج) نحوه برخورد مردم با نماز و سنت های پیامبر (صلی الله علیه و آله)

خدمات ارزشمند امام صادق (سلام الله عليه) برای حفظ و ترویج مکتب تشیع

1) جلوگیری از سب و فحش مخالفین مذهب

2) مبارزه با احادیث جعلی منتسب به ائمه اطهار (علیهم السلام)

3) ترسیم خط و مشی تعامل اسلامی با اهل سنت

4) تربیت شاگردان و نیروهای مدافع ولایت

استاد آیت الله حسینی قزوینی:

هدیه به پیشگاه مقدس با عظمت حضرت بقیه الله الاعظم (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) صلوات عنایت فرماید.

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین و هو خیر ناصر و معین الحمد لله والصلاة على رسول الله وعلى آله آل الله لاسیما على مولانا بقية الله واللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله إلى يوم لقاء الله. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

قبل از آغاز سخن، فرا رسیدن سالروز شهادت جانسوز و مظلومانهی امام صادق (سلام الله علیه) رئیس مذهب شیعه را به پیشگاه مقدس مولایمان بقیه الله الاعظم (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) و همه علاقمندان به اهل بیت عصمت و طهارت و شما گرامیان بالاخص بی بی دو عالم فاطمه معصومه (سلام الله علیها) تسلیت و تعزیت عرض می کنم.

خدا را به آبروی امام صادق (سلام الله علیه) قسم می دهم، پاداش ما را در این مصائب جانکاه، فرج موفور السرور مولایمان بقیه الله اعظم قرار بدهد. ان شاء الله.

امشب، شب شهادت امام صادق (سلام الله علیه) و شب گذشته هم شب رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، حضرت امام خمینی (قدس الله نفسه الزکیه) بود. من چند نکته را در ابتدای عرایض به سمع شما برسانم.

در انتخابات ریاست جمهوری، به چه کسی رأی بدهیم!؟

ما در آستانهی انتخابات ریاست جمهوری هستیم، من سه نکته را در این موضوع عرض می کنم و رد می شوم و به قول بزرگان: «العاقل یکفیه الاشارة»

نکته اول: شرکت ما در انتخابات مایه‌ی خوشحالی چه کسانی و مایه‌ی ناراحتی چه کسانی می‌شود؟ فکر کنیم و تصمیم بگیریم. آیا «آمریکا»، «اسرائیل» و «عربستان سعودی» و دیگر اغنام‌شان از حضور ما در انتخابات خوشحال می‌شوند یا ناراحت؟ تصمیم با شما است.

نکته دوم: در رأس «نظام جمهوری اسلامی» ولی فقیه قرار دارد و تصمیمات کلی در نظام، معماریش با ولی فقیه است. آن رئیس‌جمهور و آن رئیس‌مجلس و آن رئیس‌قوه قضائیه‌ای موفق می‌شود، که افکار و تار و پود فکریش منطبق بر افکار رهبری و در تمام امور تابع رهبری باشد.

از میان این نامزدها ببینیم کدامیک از این‌ها این ویژگی را دارد، یا از همه بیشتر دارد. چون آنچه که ما در این 42 سال ضربه خوردیم، از عدم پیروی مسؤلین رده بالا از منویات امام راحل (رضوان الله تعالی علیه) و مقام معظم رهبری بوده است. این را هم در نظر بگیریم بعد انتخاب کنیم.

نکته سوم: امروز همگی شاهد مناظرات این عزیزان بودیم، با همه احترامی که به همه عزیزان داریم، من فقط یک نکته را می‌خواهم عرض کنم. آن کسانی که در مناظرات حرمت شکنی می‌کنند افترا و تهمت می‌زنند مسائل پشت پرده را بیرون می‌ریزند، قطعاً این‌ها پس از تصدی ریاست جمهوری، انسان‌های موفق نخواهند شد؛ چون کسانی که پی‌ریزی کارشان با گناه، معصیت و حرمت شکنی آغاز شود خدای عالم آنان را یاری نمی‌کند.

«من کان لله کان الله له»

بحار الأنوارالجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار (ط - بيروت)؛ نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد

تقی، ناشر: دار إحياء التراث العربي، محقق/ مصحح: جمعی از محققان، ج 79، ص 197

آن فردی موفق می‌شود با توکل بر خدای عالم و توسل به اهل‌بیت (علیهم السلام) کارش را آغاز کند، نه با گناه و معصیت و حرمت شکنی!

من بیش از این صلاح نمی‌بینم در این زمینه سخن بگویم؛ ولی قضاوت با شما عزیزان و گرامیان و آن دسته از بزرگوارانی که عرایض ما را الان از رسانه‌ها می‌شنوند و یا بعداً خواهند شنید.

سر منشأ تمام گناهان و معصیتها در این نکته است!

در رابطه با امام صادق (سلام الله علیه) اجازه بدهید من عرایض را با یک روایت نورانی که مرحوم «کلینی» در کتاب «کافی» جلد 2 صفحه 68 نقل می‌کند آغاز کنم.

حضرت امام صادق (سلام الله علیه) به «اسحاق بن عمار» که از اصحاب تقریباً خاص است، اهل ساوات است و مشهور به ساواتی است. می‌فرماید:

«يَا إِسْحَاقُ خَفِ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ»

از خدا آن‌چنان بترس که گویا او را می‌بینی!

الكافي (ط - الإسلامية)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق / مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیة، ج 2، ص 68، بَابُ الْخَوْفِ وَ الرَّجَاءِ، ح 2

به تعبیر قرآن کریم که فرمود:

(أَلَمْ يَغْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى)

آیا او ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می‌بیند؟!

سوره علق (96): آیه 14

آیا این بنده نمی‌داند که خدا او را می‌بیند؟ به تعبیر «امام راحل» (رضوان الله تعالی علیه) سر منشأ تمام گناه و معصیت در یک نکته خوابیده و آن این است که ما خدا را ناظر و شاهد اعمال و رفتارمان نمی‌بینیم، تصور می‌کنیم که خدا ما را نمی‌بیند و شاهد اعمال ما نیست. لذا فرمود:

«خَفِ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ»

البته واژه «کانک تراه» خیلی پیام دارد، این برای ما است که در ابتدای توحید هستیم، هنوز پله اول و نردبان توحید را طی نکرده‌ایم؛ و گرنه برای کسانی که مراحل توحید را پیموده‌اند کلمه «کانک» ندارد.

امیرالمؤمنین می‌فرماید:

«مَا كُنْتُ أَعْبُدُ رَبًّا لَمْ أَرَهُ»

چگونه خدا را عبادت کنم که او را نمی‌بینم.

الكافي (ط - الإسلامية)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق / مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیه، ج 1، ص 98، بَابُ فِي إِطَالِ الرُّؤْيَةِ، ح 6

این جا نکاتی است که الان جلسه ما گنجایش بیان آن را ندارد. بعد می‌فرماید:

«وَإِنْ كُنْتَ لَا تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ»

ابن اسحاق اگر تو خدا را نمی‌بینی، یقین کن که خدا تو را می‌بیند.

الكافي (ط - الإسلامية)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق / مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیه، ج 2، ص 68، بَابُ الْخَوْفِ وَ الرَّجَاءِ، ح 2

راهکار امام صادق (سلام الله علیه) در مقابله با هجمه های دشمنان بر ضد تشیع

اما در رابطه با آقا امام صادق (سلام الله علیه) من می‌خواهم یک نکاتی را عرض کنم که امروز برای ما کاربردی و الگو از رفتار و کردار و سیره آقا امام صادق (سلام الله علیه) است.

ما امروز در عصری زندگی می‌کنیم که علیه مذهب ما، علیه نظام ما، علیه اعتقادات ما، هجمات گسترده و به تعبیر «شهید مطهری» مثل سیل سرازیر است. شاید در هیچ عصری همانند عصر حاضر شیعه مورد هجمه‌ی دشمن قرار نگرفته است.

من در این زمینه عرایضی دارم که الان همه آنها را فاکتور می‌گیرم؛ ولی برای بیرون رفتن از این هجمه‌ها و بهترین راهکارهایی که می‌توانیم در برابر این تهاجمات فرهنگی بگیریم، چیست!؟

در برابر تهاجماتی از طریق رسانه‌ها و به تعبیر «دانشگاه علم صنعت» که می‌گوید بیش از سیصد شبکه ماهواره‌ای فقط در خاورمیانه توسط وهابیت علیه شیعه شبانه روز برنامه تولید می‌کنند و پخش می‌کنند؛ چه باید بکنیم!؟

به تعبیر «مقام معظم رهبری»: "فضای مجازی قتلگاه جوان‌ها شده است" ما اگر بخواهیم از این مسائل راه بیرون رفتی را انتخاب کنیم، بهترین راه، همان راهی است که آقا امام صادق (سلام الله علیه) داشته‌اند.

من فقط در سه نکته راهکار آقا امام صادق را عرض می‌کنم و بعد موقعیت عصر امام صادق و عملیات راهکار و راهبردی امام صادق از بیرون رفتن آن هجمه‌های گسترده دشمن را اشاره می‌کنم.

آقا امام صادق (سلام الله علیه) برای بیرون رفتن از آن تهاجم گسترده‌ای که الان به بعضی از آنها اشاره خواهم کرد، سه راهکار و سه روش را بیان می‌کند:

روش اول: جذب بزرگان و اعظام اهل سنت که توسط حکومت‌های «اموی» و «عباسی» در راستای هجمه علیه شیعه اجیر شده بودند و یا تحت فشار قرار گرفته بودند.

روش دوم: آموزش و تربیت شاگردان برجسته برای نشر معارف اهل بیت.

روش و راهکار سوم: تربیت نیروهای مقتدر برای مناظره با معاندین و مخالفین و کسانی که هجمه و مطالب خلاف علیه مذهب شیعه نشر می‌دهند.

امام صادق (سلام الله علیه) این سه راه را انتخاب کرده است. حالا چگونه به این سه راه رسیده و موفق شده است، ان شاء الله اگر توفیق داشته باشم اشاره می‌کنم.

برخورد و تعامل عجیب مردم با قرآن و اهل بیت بعد از رحلت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

اما تهاجمی که در عصر آقا امام صادق (سلام الله علیه) بوده است. همه شنیده‌اید «حدیث ثقلین» یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین روایاتی است که شیعه و سنی بر او اتفاق نظر دارند.

«امام راحل» (رضوان الله تعالی علیه) از میان هزار روایت، «حدیث ثقلین» را در وصیت نامه الهی و سیاسی خود انتخاب کرده‌اند و آورده‌اند.

نبی مکرم در جاهای مختلف، «حدیث ثقلین» را مطرح کرده است. به تعبیر «ابن حجر هیثمی»، «حدیث ثقلین» در «عرفات»، مطرح شده، در «منا»، مطرح شده، در «غدیر خم» مطرح شده. موقع برگشت از «طائف» مطرح شده است. در آخرین لحظات عمر رسول اکرم در بستر بیماری مطرح شده است.

ما نداریم یک حدیثی که این همه مورد اهتمام نبی اکرم باشد که بفرماید: "من دو چیز گرانبها و دو امانت در میان شما می‌گذارم کتاب خدا و عترت و اهل بیت من هستند، اگر به این دو تمسک کنید نجات پیدا می‌کنید و گرنه گمراه می‌شوید و این دو تا قیام قیامت از هم جدا نمی‌شوند"

الف) نحوه برخورد مردم با قرآن

ولی بعد از رحلت نبی مکرم ورق برگشت؛ جامعه هم از قرآن فاصله گرفت و هم از اهل بیت فاصله گرفت؛ اما از قرآن فاصله گرفت؛ شما ببینید این مفسرانی که اجیر دودمان «بنی امیه» و «بنی عباس» بودند، مثل «سمره بن جندب‌ها» پول می‌گرفتند، آن هم پول‌های کلان، چهارصد، پانصد هزار درهم که بیایند آیاتی که در حق امیرالمؤمنین نازل شده را بگویند این در حق «ابن مجلم» بوده است.

مثل آیه‌ی:

(وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ)

بعضی از مردم (با ایمان و فداکار، همچون علی (ع) در «لیلة المبيت» به هنگام خفتن در جایگاه پیغمبر ص)، جان خود را به خاطر خشنودی خدا می‌فروشند؛ و خداوند نسبت به بندگان مهربان است.

سوره بقره (2): آیه 207

یا آیاتی که در حد دشمنان دین نازل شده، مثل:

(وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ)

و از مردم، کسانی هستند که گفتار آنان، در زندگی دنیا مایه اعجاب تو می‌شود؛ (در ظاهر، اظهار محبت شدید می‌کنند) و خدا را بر آنچه در دل دارند گواه می‌گیرند. (این در حالی است که) آنان، سرسخت‌ترین دشمنانند.

سوره بقره (2): آیه 204

می‌گویند این در حق علی نازل شده است!! از این نمونه‌ها زیاد داریم. به تعبیر آقای «ابن کثیر دمشقی» متوفای 774 هجری و شاگرد «ابن تیمیه» که می‌گوید: "تفاسیر ما مملو از احادیث اسرائیلیات است" فاصله از قرآن به این‌جا می‌رسد که آقای «ولید ابن یزید» وقتی به حکومت می‌رسد - این را تمام بزرگان اهل سنت نوشته‌اند. مثل «ابن اعثم کوفی» در کتاب «الفتوح» جلد 2 صفحه 302 و «ابن اثیر» در «الکامل» جلد 5 صفحه 209، «قرطبی» از ائمه تفسیر اهل سنت در تفسیر خودش جلد 9 صفحه 350 - وقتی به خلافت می‌رسد، تفأل به قرآن می‌زند که خلافت من چگونه است؟ آیه می‌آید:

(وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ)

و آنها (از خدا) تقاضای فتح و پیروزی (بر کفار) کردند؛ و (سرانجام) هر گردنکش منحرفی نومید و نابود شد!

سوره ابراهیم (14): آیه 15

این آیه به ایشان بر می‌خورد، قرآن را پرت می‌کند می‌گوید: ببرید قرآن را به آن دیوار بچسبانید. چندین تیر به قرآن می‌زند، قرآن را تکه تکه می‌کند و بعد این شعر را می‌خواند:

أتوعد كلَّ جَبَّار عنيد *** فها أنا ذاك جَبَّار عنيد

إذا لاقيت ربك يوم حشر *** فقل لله مزقني الوليد

ای قرآن داری من را تهدید می‌کنی! من تو را تکه تکه می‌کنم، وقتی قیامت پیش خدا آمدی به خدا شکایت کن بگو ولید من را تکه تکه کرد.

الأغاني، اسم المؤلف: أبو الفرج الأصبهاني، دار النشر: دار الفكر للطباعة والنشر - لبنان، تحقيق: علي

مهنا وسمير جابر؛ ج 7، ص 60

این اولین ثقل از «ثقلین» کتاب الله است که بعد از نبی مکرم کار به این‌جا می‌رسد. باز در این‌جا من حرف خیلی زیاد دارم ولی چون فرصت آن‌قدر ندارم، رد می‌شوم.

(ب) نحوه برخورد مردم با اهل‌بیت (علیهم السلام)

اما نسبت به اهل‌بیت! اهل‌بیت را کنار گذاشتند و از علوم اهل‌بیت که نبی مکرم فرمود: این‌ها هم دنیای شما را آباد می‌کند، اگر علی خلیفه شود یک فقیر در کره زمین پیدا نمی‌شود، یک مستمند و یک بیچاره پیدا نمی‌شود، اگر علی خلیفه شود به قرآن و سنت عمل می‌شود، اگر علی خلیفه شود تمامی شما وارد بهشت خواهید شد. ولی مردم از علی فاصله گرفتند.

1- فاصله گرفتن از علوم اهل بیت (علیهم السلام)

فقط من جمله‌ای می‌خواهم از آقای «ابن تیمیه» بزرگ نظریه پرداز وهابیت بگویم. ایشان در کتاب «منهاج السنه» جلد 7 صفحه 529 می‌گوید:

«فليس في الأئمة الأربعة و لا غيرهم من أئمة الفقهاء من يرجع إليه في فقهه»

از بزرگان ما و از علمای ما، هیچ کس سراغ علم علی نرفته است.

منهاج السنة النبوية؛ اسم المؤلف: أحمد بن عبد الحليم بن تيمية الحراني أبو العباس الوفاة: 728، دار

النشر: مؤسسة قرطبة - 1406، الطبعة: الأولى، تحقيق: د. محمد رشاد سالم، ج 7، ص 529

می‌دانید جالب چیست؟ از آقای «ابو هریره» که هیجده ماه با رسول اکرم بوده، پنج هزار و سیصد و هفتاد چهار روایت نقل کرده اند ولی از امیرالمؤمنین فقط پانصد روایت نقل کرده اند که آنهم «ابن حزم اندلسی» در کتاب «الفصل في الملل والأهواء والنحل» جلد چهارم صفحه 213 می‌گوید فقط پنجاه تا روایت از علی صحیح است!!

این برخورد با اهل بیت است، پنج هزار روایت از «ابو هریره» همه حجت هست:

«سنة الصحابة كسنة النبي في الاحتجاج»

ولی پنجاه روایت بیش‌تر از علی حجت نیست!!

2- ترویج دشمنی با اهل بیت (علیهم السلام)

نکته دوم در اینجا ترویج دشمنی با اهل بیت است. بازهم اجازه بدهید عبارتی را از آقای «زمخشری» متوفای 538 از استوانه‌های علمی اهل سنت بخوانم ایشان می‌گوید:

«أن بني أمية لعنو عليا علي منابرهم سبعين سنة»

بنی امیه، هفتاد سال بر بالای هفتاد هزار منبر، علی را سب و لعن کردند.

ربيع الأبرار؛ اسم المؤلف: أبو القاسم محمود بن عمرو بن أحمد، الزمخشري جار الله (المتوفى: 538هـ)

الوفاة: 538، ج 1، ص 172

آیا این نتیجه‌ی توصیه پیامبر به «ثقلین» بود؟ جالب این‌جا است که «ابن حجر عسقلانی» متوفای 852 در کتاب «تهذيب التهذيب» می‌گوید کار به جای رسیده بود که:

«كان بنو أمية إذا سمعوا بمولود اسمه علي قتلوه»

اگر بنی امیه احساس می‌کردند مردم اسم یک بچه را علی گذاشته‌اند، او را می‌کشتند.

تهذیب التهذیب؛ اسم المؤلف: أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي الوفاة: 852،

دار النشر: دار الفكر - بيروت - 1404 - 1984، الطبعة: الأولى، ج 7، ص 280

بعد می‌آید در شرح حال «علی بن الجهم» در کتاب «لسان المیزان» می‌گوید:

« أنه كان يلعن أباه لم سماه عليا »

پدرش را لعنت می‌کرد، که چرا اسمش را علی گذاشته است!

لسان المیزان؛ اسم المؤلف: أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي الوفاة: 852، دار

النشر: مؤسسة الأعلمي للطبوعات - بيروت - 1406 - 1986، الطبعة: الثالثة، تحقيق: دائرة المعارف

النظامية - الهند، ج 4، ص 210

آن برخورد مردم جامعه با قرآن و این هم برخورد جامعه با اهل بیت!

3- برخورد خشن با ناقلین فضائل اهل بیت (علیهم السلام)

نکنه سوم بعد از این همه هجمه علیه اهل بیت، کسانی که ناقل فضائل اهل بیت بودند، با این‌ها برخورد

می‌کردند. با سارق و زانی و مرتد این برخورد را نمی‌کردند. شما ببینید «ذهبی» در مورد آقای «ابن سقا»، در

کتاب «تذكرة الحفاظ» جلد 3 صفحه 965 از او تعبیر می‌کند که از ائمه اهل سنت است.

ایشان وقتی بالای منبر فضائل علی را نقل می‌کند، او را از منبر پایین می‌آورند کتکش می‌زنند، منبر را آب

می‌کشند. یعنی منبری که فضائل علی گفته شود نجس می‌شود!!

آقای «نصر بن علی» را «متوکل» هزار ضربه شلاق می‌زند، چرا؟ چون بالای منبر رفته و حدیثی در فضیلت

علی بیان کرده است. خیلی جالب است روایت در «تهذیب التهذیب» جلد 10 صفحه 387 است.

آقای «طبری» متوفای 310، صاحب تاریخ و تفسیر، وقتی از دنیا رفت، از ترس مخالفین شبانه و مخفیانه دفنش کردند که چرا در کتابهای فضائل علی را مطرح کردی؟

آقای «اعمش» از ائمه اهل سنت است در یکی از کتابهایش آمده بود روایت «علي قسيم النار والجنة» را آورد بود؛ کتاب را به آتش انداختند و به خاکستر مبدل کردند.

ج) نحوه برخورد مردم با نماز و سنت های پیامبر (صلی الله علیه و آله)

از این نوع قضایا الی ما شاء الله ما در تاریخ داریم، که نتیجهی این هجمه‌های می‌دانید چه شد؟ نتیجه این شد که آقای «ابو درداء» که صحابه پیغمبر است؛ آقای «بخاری» در کتابش «صحيح بخاری» که اصح الکتب بعد از قرآن نزد اهل سنت است نقل می‌کند که ایشان گریه می‌کرد و می‌گفت از سنت پیغمبر بعد از بیست سال که پیغمبر از دنیا رفته غیر از این که مردم جمع می‌شوند و نماز می‌خوانند هیچ اثری نمانده است!! در «جنگ جمل» علی نماز می‌خواند، می‌گویند نماز علی یاد آور نماز پیغمبر است:

«لقد ذكّرنا علي بن أبي طالبٍ صلاةً كنا نُصلِّيها مع رسول الله»

مسند الإمام أحمد بن حنبل؛ اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني الوفاة: 241، دار النشر:

مؤسسة قرطبة - مصر، ج 4، ص 392

جالب اینجاست آقای «حسن بصری» که از منحرفین مسیر امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است، و امیرالمؤمنین از او به «ابلیس» و «شیطان» تعبیر می‌کند، می‌گوید:

«لو خرج عليكم أصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم ما عرفوا منكم إلا قبلتكم»

اگر اصحاب پیغمبر زنده شوند، غیر از این که شما به طرف قبله نماز می‌خوانید از سنت پیغمبر چیزی در شما نشانه‌ی از سنت پیغمبر نیست.

جامع بيان العلم وفضله؛ اسم المؤلف: يوسف بن عبد البر النمري الوفاة: 463، دار النشر: دار الكتب

العلمية - بيروت - 1398، ج2، ص200

خدمات ارزشمند امام صادق (سلام الله عليه) برای حفظ و ترویج مکتب تشیع

چون مردم با قرآن آنچنان و با اهل بیت هم این چنین کردند. اما آقا امام صادق (سلام الله عليه) با این هجمه گسترده چه کار کرد؟ دوباره اسلام را احیا کرد، سنت پیغمبر را احیا کرد.

به طوری که آقای «محمود شکری آلوسی» از نواده‌های «آلوسی»، صاحب تفسیر «روح المعانی» متوفای 271، و ایشان متوفای 1342 است و از دشمنان سرسخت شیعه است که در کتاب «صب العذاب علی من سب الأصحاب» هر افترای توانسته بر شیعه زده؛ این آقا کتابی به نام «مختصر التحفة الاثني عشرية» دارد که در صفحه 8 می‌گوید آقا امام صادق چه کار کرد.

«ابو حنیفه» امام اعظم اهل سنت با زبان فصیح و با کمال افتخار می‌گفت:

«لولا السنتان لهلك النعمان»

اگر آن دو سال شاگردی محضر امام صادق نبود من ابو حنیفه بی‌چاره شده بودم!

1) جلوگیری از سب و فحش مخالفین مذهب

حال امام صادق چه کار کرد؟ این چنین کرد. در این جا چند تا راهکار آقا امام صادق دارد من فقط به فهرست آن اشاره می‌کنم و رد می‌شوم. راهکار اول که حضرت انجام داد این بود که وقتی «بنی امیه» و «بنی عباس» این همه ظلم در حق ائمه می‌کردند، شیعیان هم آرام نمی‌نشستند و در مساجد و در محافل به مقدسات آن‌ها توهین می‌کردند.

اول کاری که امام صادق (سلام الله عليه) کرد جلوی این اهانت به مقدسات اهل سنت را گرفت. دوستان به کتاب «اعتقادات شیخ صدوق» مراجعه کنید، معمولا روایتی در کتاب اعتقادی می‌آید که تمام قنطره‌های رجال را گذرانده است.

در صفحه 107 «اعتقادات شیخ صدوق»، همچین علامه «مجلسی» در کتاب «بحار الانوار» جلد 74 چاپ ایران و 71 چاپ بیروت صفحه 217 دارد:

«قِيلَ لِلصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّا نَرَى فِي الْمَسْجِدِ رَجُلًا يُغْلِنُ بِسَبِّ أَعْدَائِكُمْ وَ يُسَمِّيهِمْ»

به امام صادق (سلام الله عليه) می‌گویند یک عده در مساجد می‌نشینند و به مقدسات اهل سنت فحش می‌دهند و سب می‌کنند.

حضرت فرمود:

«مَا لَهُ لَعْنَةُ اللَّهِ»

این‌ها چه بیماری دارند خدا این‌ها را لعنت کند!

«يَعْرِضُ بِنَا»

ما را در معرض سب و لعن دشمنان قرار می‌دهند

بعد آیه 108 سوره انعام را می‌خواند:

(وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ)

اعتقادات الإمامیه (للسدوق)؛ نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی (وفات مؤلف: 381 ق)، محقق /

مصحح: ندارد، ناشر: کنگره شیخ مفید، مکان چاپ: ایران؛ قم، سال چاپ: 1414 ق، ص 107

اول کاری که اقا امام صادق (سلام الله عليه) می‌کند جلوی این اهانت‌ها را می‌گیرد.

(2) مبارزه با احادیث جعلی منتسب به ائمه اطهار (علیهم السلام)

نکته دوم: احادیثی که جعل شده و در میان مردم منتشر شده، مبنی بر این‌که ائمه دستور داده‌اند به مخالفین سب و شتم کنید و این‌ها را لعن کنید، حضرت این‌ها را از درجه اعتبار ساقط می‌کند.

دوستان به کتاب «عیون اخبار الرضا»، جلد اول صفحه 304 مراجعه کنند، امام صادق (سلام الله علیه) به «ابن ابی محمود» که از اصحابش است می فرماید:

«يَا ابْنَ أَبِي مَحْمُودٍ إِنَّ مَخَالَفِينَا وَضَعُوا أَخْبَاراً فِي فَضَائِلِنَا»

دشمنان ما آمدند احادیثی را در رابطه با ما جعل کردند و در میان مردم منتشر کرده اند.

علامه «مامقانی» در کتاب «تنقیح المقال» می نویسد: "دودمان بنی العباس یک عده را اجیر کرده بودند، احادیثی از زبان امام باقر و امام صادق می ساختند در میان مردم منتشر می کردند، مردم را به امام صادق و امام باقر بدبین می کردند"

بعد حضرت می فرماید از جمله احادیثی که مخالفین ما جعل کردند و منتشر کردند احادیثی است:

«بِمَثَالِبِ أَعْدَائِنَا»

در مذمت مخالفین و دشمنان ما!

عیون أخبار الرضا (علیه السلام)؛ نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، مصحح: لا جوردی، مهدی،

ناشر: نشر جهان، ج 1، ص 304

نمی دانم هرکس فلانی را لعنت کند، این قدر ثواب دارد. فلانی را لعنت کند این قدر پاداش دارد، یا ما فرزندانمان را با سب و لعن فلان و فلان تربیت می کنیم.

ما در این 25 - 26 سالی که در رسانه های بین المللی هستیم، از این آقایان داغ ولایی خواستیم یک روایت صحیح به ما نشان بدهید که ائمه (علیهم السلام) بالای منبر سب و لعن کرده اند. یا در بالای منبر گفته اند آی مردم بروید مخالفین ما را سب و لعن کنید.

اگر کسی می خواهد برائت کند در درون خانه اش آن هم:

«فِي دُبُرِ كُلِّ مَكْتُوبَةٍ»

تهذیب الأحكام (تحقیق خراسان)؛ نویسنده: طوسی، محمد بن الحسن، ناشر: دار الکتب الإسلامیة،

محقق/ مصحح: خراسان، حسن الموسوی، ج2، ص 321، ح 169

در آنجا مفصل حضرت نحوه برائت را بیان می‌کند که من از گفتنش معذرت می‌خواهم. این نکته دوم بود.

3) ترسیم خط و مشی تعامل اسلامی با اهل سنت

امام صادق (سلام الله علیه) می‌فرماید: " ما باید رابطه‌ی حسنه با اهل سنت داشته باشیم " این را من از خودم نمی‌گویم. مرحوم «کلینی» دو روایت صد در صد صحیح بلکه صحیحه اعلائی دارد در جلد 2 کافی صفحه 336.

وقتی «معاویة ابن وهب» می‌گوید یابن رسول الله ما برخوردمان با اهل سنت چگونه باید باشد؛ امام فرمود:

«تَنْظُرُونَ إِلَىٰ أَيْمَتِكُمُ الَّذِينَ تَقْتَدُونَ بِهِمْ فَتَضَعُونَ مَا يَصْنَعُونَ»

ببینید امامان شما با این‌ها چطوری برخورد می‌کنند.

این عبارتی است که «شیخ کلینی» در هزار و صد سال یا هزار و دویست سال قبل این را در کتابش نوشته است. و آن هم از «اصول اربعه مئة» مدونه در عصر ائمه این را انتخاب کرده است.

بعد می‌فرماید:

«فَوَاللَّهِ إِنَّهُمْ لَيَعُودُونَ مَرْضَاهُمْ وَيَشْهَدُونَ جَنَائِزَهُمْ وَيُقِيمُونَ الشَّهَادَةَ لَهُمْ وَعَلَيْهِمْ وَيُؤَدُّونَ الْأَمَانَةَ إِلَيْهِمْ»

قسم به خدا ما ائمه اگر یک سنی مریض شود به عیادتش می‌رویم، از دنیا برود به تشییع جنازه‌اش می‌رویم، اگر چنانچه امانت به ما بسپارد امانت داری می‌کنیم.

الكافي (ط - الإسلامیة)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق/ مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیة، ج2، ص 636، بَابُ مَا يَجِبُ مِنَ الْمَعَاشِرَةِ، ح 4

از ما اگر شهادت بخواهند در محکمه حاضر می‌شویم. اگر این چنین کنید مردم می‌گویند امام صادق چه اصحاب خوبی تربیت کرده است:

«وَقِيلَ هَذَا آدَبُ جَعْفَرٍ وَإِذَا كَانَ عَلَى غَيْرِ ذَلِكَ دَخَلَ عَلَيَّ بِلَاؤُهُ وَ عَاْزُهُ»

الكافي (ط - الإسلامية)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق / مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیه، ج 2، ص 636، بَابُ مَا يَجِبُ مِنَ الْمَعَاشِرَةِ، ح 5

نکته‌ی دیگری که آقا امام صادق (سلام الله علیه) برای جلوگیری از این هجمه انجام داده است تشویق به برخورد با اخلاق پسندیده با اهل سنت است. حضرت به «زید شحام» می‌گوید:

«يَا زَيْدُ خَالِفُوا النَّاسَ بِأَخْلَاقِهِمْ»

برخورد شما با اهل سنت طوری باشد که خوشایند آن‌ها باشد.

نه آن را که شما معتقدید؛ چون سیاستمداران از این جو و از این افراد دارند بستری برای هجمه علیه شیعه استفاده می‌کنند. آقا امام صادق هم می‌آید از همین بستر موقعیتی به نفع شیعه درست می‌کند و می‌فرماید:

«صَلُّوا فِي مَسَاجِدِهِمْ»

بروید در مساجد این‌ها نماز بخوانید.

من لا يحضره الفقيه؛ نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، ناشر: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم مصحح: غفاری، علی اکبر، ج 1، ص 383، ح 1128

تا جایی که مرحوم «کلینی» در کتاب «کافی» جلد 30 صفحه 380 حدیث 6 می‌نویسد امام صادق فرمود:

«مَنْ صَلَّى مَعَهُمْ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ كَانَ كَمَنْ صَلَّى خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ»

هرکس در صف اول نماز اهل سنت باشد مثل اینست که پشت سر پیامبر نماز خوانده است.

الكافي (ط - الإسلامية)، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، محقق / مصحح: غفاری علی

اکبر و آخوندی، محمد، ناشر: دار الکتب الاسلامیه، ج3، ص380، بَابُ الرَّجُلِ يُصَلِّي وَخَدَهُ ثُمَّ يُعِيدُ

فِي الْجَمَاعَةِ أَوْ يُصَلِّي بِقَوْمٍ وَقَدْ كَانَ صَلَّى قَبْلَ ذَلِكَ، ح6

آیا این می‌خواهد بگوید نماز اهل سنت درست است و این کار را می‌خواهد ترویج کند؟! یا نه، با حضور شیعیان در مساجد اهل سنت و در صفوف نماز جماعت آن‌ها، زمینه برای نشر معارف اهل بیت فراهم می‌شود.

آقا امام صادق (سلام الله علیه) برای جلوگیری از این هجمه گسترده بر ضد شیعه، به طوری که خطیبش بالای منبر اگر چنانچه علی را ناسزا نگوید خود را گنهگار می‌داند، این طوری برخورد می‌کند؛ می‌دانید کار به کجا می‌رسد!؟

این کار امام صادق کار را به جای می‌رساند که «ابن تیمیه حرانی ناصبی» در کتاب «منهاج السنة» وقتی به امام صادق می‌رسد نمی‌تواند جلوی قلمش را بگیرد و لذا می‌گوید:

«فإن جعفر بن محمد لم يجيء بعد مثله»

تاکنون تاریخ بشریت مثل امام صادق را تحویل جامعه نداده است.

آن جامعه‌ای که اگر بچه‌ای را به نام «علی» نام می‌گذاشتند می‌کشتند، نقل فضائل علی جرم نابخشودنی بود، به این‌جا می‌رسد. بعد می‌گوید:

«وقد أخذ العلم عنه هؤلاء الأئمة كمالك وابن عيينة وشعبة والثوري وابن جريج ويحيى بن سعيد

وأمثالهم من العلماء المشاعير الأعيان»

منهاج السنة النبوية؛ اسم المؤلف: أحمد بن عبد الحليم بن تيمية الحراني أبو العباس الوفاة: 728، دار

النشر: مؤسسة قرطبة - 1406، الطبعة: الأولى، تحقيق: د. محمد رشاد سالم، ج 4، ص 126

می گوید: امامان ما و پیشوایان ما مثل «مالک»، مثل «ابو حنیفه» و مثل «ابن عیینه» و مثل «شعبه» که از استوانه‌های علمی و فقهی ما اهل سنت هستند، افتخار شاگردی امام صادق را داشته‌اند.

اگر ما بخواهیم امروز جلوی این هجمه‌ها را بگیریم، فرهنگ اهل بیت را در دنیا، در جامعه مسلمین که اکثریت با اهل سنت است - از یک میلیارد و هفتصد، هشتصد میلیون مسلمان، حداکثر پانصد میلیون شیعه است الباقی اهل سنت هستند - اگر ما بخواهیم فرهنگ اهل بیت را در دنیا منتشر کنیم، غیر از راهی که امام صادق (سلام الله علیه) پیش گرفته بود، یقیناً راه دیگری نخواهیم داشت.

غیر از روش‌هایی که آقا امام صادق به کار بست، روش‌های دیگری به کار ببریم قطعاً موفق نخواهیم بود.

4) تربیت شاگردان و نیروهای مدافع ولایت

و بعد در کنار این، آقا امام صادق (سلام الله علیه) نیروهایی را تربیت می‌کند که «مرحوم شیخ طوسی» در رجالش حدود سه هزار و دویست و بیست و سه نفر از اصحاب امام صادق را نام می‌برد.

«شیخ مفید» می‌گوید: چهار هزار نفر در مکتب امام صادق تربیت شدند. آن وقت چه تربیت شدگانی بودند مثل «جابر بن یزید جعفی» که پنجاه هزار روایت از محضر امام صادق فرا گرفته است.

دوستان! پنجاه هزار روایت گفتنش راحت است ولی تصورش خیلی سخت است. دوستان به کتاب «رجال کشی» شماره 342 مراجعه کنند.

آقای «ابان بن عثمان» از اصحاب امام صادق است، «نجاشی» در کتاب «رجال» خود صفحه 12 می‌گوید که او سی هزار روایت از محضر امام صادق فرا گرفته است.

آقای «محمد بن مسلم» چهل و پنج هزار روایت از امام باقر و امام صادق فرا گرفته است. دوستان عزیز! اگر ما بخواهیم فرهنگ اهل بیت را منتشر کنیم باید از این راهکار امام صادق الگو برای خودمان بسازیم.

من بیش از این مصدع عزیزان نشوم. ان شاء الله برنامه عزاداری توسط مداحان عزیزمان انجام خواهد شد، و همگی استفاده خواهیم کرد. من از بی بی دو عالم فاطمه معصومه تشکر می‌کنم، از حضرت ولی عصر سپاسگزاری می‌کنم که توفیق‌مان داد در این جلسه حضور داشته باشیم.

خدا را هم حمد می‌کنم که این شب در شب شهادت آقا امام صادق توفیقی داشتیم در جمع شما گرامیان، عرایضی در این زمینه بیان کردیم. باشد که ران ملخی باشد هدیه النملیه به پیشگاه سلیمان عالم هستی، بقية الله الاعظم (ارواحنا لتراب مقدمه الفداه)!

خدایا به آبروی امام صادق فرج فرزند امام صادق نزدیک بگردان. ما را از یاران خاص و سربازان فداکارش قرار بده.

انقلاب ما به انقلاب جهانش متصل بفرما. خدمتگزاران به اسلام و قرآن و اهل بیت بالاخص مقام معظم رهبری موفق و مؤید بدار.

خدایا به آبروی امام صادق رفع گرفتاری از همه مخصوصا عزیزان حاضر و شنوندگان ما بفرما. دعاهاى ما به اجابت برسان. هدیه به ارواح پاک انبیاء، اولیاء، شهدا، صدیقین، صالحین بالاخص امام راحل صلوات بفرستید.

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ»

والسلام عليكم ورحمة الله و بركاته